

12 august 2002

Dlui. Horst Kohler
Director General
Fondul Monetar Internațional
Washington D.C., 20431

Stimate Dle. Kohler:

De la aprobarea Aranjamentului stand-by de către Consiliul Directorilor Executivi al FMI, la 31 octombrie 2001, evoluțiile macroeconomice au fost în conformitate cu programul. După o creștere puternică a PIB-ului de 5,3 procente în 2001, ne așteptăm la o performanță doar moderat mai scăzută în 2002, datorită unei contribuții mai mici a sectorului agriculturii. Am redus inflația la 31 procente la sfârșitul anului 2001 și la 24 procente în iunie 2002, în deplină concordanță cu ținta noastră de 22 procente pentru sfârșitul anului 2002. Deficitul contului curent a fost limitat sub 6 procente din PIB în 2001 și ne așteptăm să scadă la 5 procente din PIB în 2002. Creșterea rezervelor externe a fost în mod semnificativ mai puternică decât s-a prevăzut prin program. Două agenții de rating importante au îmbunătățit, de două ori pe parcursul ultimelor 12 luni, calificativele aferente riscului suveran al României.

Memorandumul Suplimentar de Politici Economice și Financiare (MSPEF) anexat cuprinde înțelegerile la care s-a ajuns cu personalul Fondului în contextul discuțiilor pentru finalizarea primei și a celei de-a doua analize. În mod specific, MSPEF prevede acțiunile corective necesare pentru a soluționa nerespectarea a trei criterii de performanță cantitative și a trei criterii de performanță structurale, pentru care solicităm derogări. În vederea asigurării unor condiții optime pentru privatizarea BCR, cea mai mare bancă de stat, solicităm, de asemenea, modificarea criteriului de performanță structurală, prin amânarea datei de finalizare, de la sfârșitul lunii decembrie 2002, la sfârșitul lunii februarie 2003.

Pe baza măsurilor corective specificate în MSPEF, cea mai mare parte dintre acestea fiind deja implementate, solicităm finalizarea primei și a celei de a doua analize din cadrul aranjamentului. De asemenea, solicităm ca aranjamentul să fie rescadențat, iar cea de-a patra cumpărare să fie proporțional redistribuită la nivelul cumpărărilor rămase în cadrul aranjamentului.

Rămânem angajați în îndeplinirea tuturor angajamentelor noastre asumate prin program. Considerăm că politicile și măsurile descrise în memorandumul anexat sunt suficiente pentru îndeplinirea obiectivelor programului, dar suntem pregătiți să adoptăm măsuri suplimentare și să urmărim încheierea de noi înțelegeri cu FMI, dacă acestea sunt necesare pentru respectarea programului. Guvernul României va rămâne în consultări strânse cu FMI, conform politicilor FMI cu privire la astfel de consultări și va furniza FMI toate informațiile solicitate pentru evaluarea implementării programului.

Cu stimă,

/s/
Mihai Tanăsescu
Ministrul Finanțelor Publice
Ministerul Finanțelor Publice

/s/
Mugur Isărescu
Guvernator
Banca Națională a României

MEMORANDUM SUPLIMENTAR DE POLITICI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

I. INTRODUCERE

1. De la aprobarea Aranjamentului stand-by de către Consiliul Directorilor Executivi al FMI pe 31 octombrie 2001, am făcut progrese semnificative în direcția realizării principalelor obiective macroeconomice ale programului nostru. Totuși, în domeniul cvasi-fiscal și al politicilor structurale, au apărut o serie de obstacole pe care le-am abordat prin măsuri suplimentare. Acest memorandum, pregătit în contextul primei și celei de a doua analize, în cadrul aranjamentului, completează Memorandumul inițial cu privire la politicile economice și financiare (MPEF) și prezintă aceste măsuri suplimentare, care sunt destinate să sprijine progresul în stabilizarea macroeconomică și să accelereze reformele structurale.

II. CADRU GENERAL ȘI SOLICITARE DE DEROGĂRI

2. **Evoluțiile macroeconomice, începând cu octombrie 2001, au fost, în linii mari, în conformitate cu programul.** PIB-ul a crescut cu 5,3 procente în 2001, pe seama unei revigorări puternice în agricultură. Totuși, producția industrială și-a încetinit ritmul de creștere în a doua jumătate a anului 2001, în parte, datorită cererii de import mai slabe a partenerilor noștri comerciali. Deoarece acest efect s-a perpetuat la începutul anului 2002, creșterea PIB-ului s-a redus la 3,1 procente în primul trimestru, dar ne așteptăm ca aceasta să se accelereze în curând, în corelare cu îmbunătățirea activității economice în Europa. Rata inflației la 12 luni a scăzut la 24 procente în iunie, în ciuda ajustării continue a prețurilor administrate. Deficitul contului curent în 2001 a fost apropiat de ținta programului, de 6 procente din PIB, și s-a redus în continuare, la începutul anului 2002. O dată cu revenirea încrederii, rezervele externe s-au consolidat mai mult decât era programat și au atins acum un nivel confortabil de 3,8 luni de importuri de bunuri și servicii.

3. **Politicile monetare și bugetare s-au încadrat în program.** Criteriile de performanță de la sfârșitul lunilor decembrie și martie și țintele indicative de la sfârșitul lunii iunie, aferente politicii monetare (activele interne nete și activele externe nete ale BNR) au fost realizate cu marje confortabile (a se vedea tabelul 1). Țintele de deficit ale bugetului general consolidat pentru 2001 și trimestrele I și II ale anului 2002 au fost, de asemenea, respectate, în ciuda unei reduceri neanticipate a veniturilor.

4. **Am implementat toate ajustările prețurilor la energie prevăzute în program, cu excepția unei mici modificări.** O creștere efectivă, într-o anumită măsură mai mică, în martie 2002 a prețurilor la energie electrică, urmare a două măsuri motivate din punct de vedere social (reducerea abonamentului pentru consumatorii casnici și o creștere a plafonului de livrare la tarif social), a fost corectată prin ajustări ale altor prețuri la energie electrică. Prin urmare, solicităm o derogare pentru nerespectarea criteriului de performanță structurală corespunzător, aferent lunii martie 2002.

5. **Progresul în îmbunătățirea ratelor de colectare ale principalelor utilități a fost neuniform.** În trimestrul IV al anului 2001 și trimestrul I al anului 2002, ratele de încasare ale celor două societăți distribuitoare de gaze naturale și cea a societății Termoelectrica, pentru energie termică, s-au deteriorat, în timp ce îmbunătățirea colectării la energie electrică a fost mult mai mică decât cea ținută prin program. Ca rezultat, criteriile de performanță cantitative de la sfârșitul lunii martie, cu privire la ratele de colectare, au fost neîndeplinite cu o marjă substanțială. Solicităm derogări pentru nerespectarea acestor criterii de performanță, pe baza acțiunilor corective descrise în paragrafele 22 și 23 de mai jos și a unei performanțe, într-o anumită măsură îmbunătățită, în trimestrul II al anului 2002.

6. **Pentru a îmbunătăți politica noastră salarială, am aprobat majoritatea bugetelor de venituri și cheltuieli pe 2002, ale societăților de stat, încă din decembrie 2001.** Numai câteva bugete nu au fost aprobate până în ianuarie 2002. Deoarece acest fapt nu a pus sub semnul riscului implementarea politicii noastre salariale în 2002, solicităm o derogare pentru neîndeplinirea criteriului de performanță structurală corespunzător.

7. **Totuși, am avut o serie de dificultăți în atingerea țințelor noastre de politică salarială. Ca rezultat al unor plăți salariale mai mari decât cele anticipate, în trimestrul III 2001, țința aferentă sfârșitului lunii decembrie pentru fondurile de salarii ale întreprinderilor de stat a fost depășită cu 2,3 procente, în ciuda eforturilor noastre de a limita creșterea salarială în ultimul trimestru, prin reducerea sau amânarea plății premiilor.** Efectul de propagare și plata întârziată a premiilor aferente lunii decembrie au determinat, de asemenea, nerespectarea criteriului de performanță cantitativă aferent sfârșitului lunii martie 2002, pentru care solicităm o derogare, pe baza măsurilor corective descrise în paragrafele 17 și 18.

8. **Am finalizat cu succes privatizarea celui mai mare combinat siderurgic, Sidex, dar progresul în alte proiecte de privatizare a fost oarecum mai lent.** Am privatizat 5 mari societăți în perioada ianuarie-iunie, comparativ cu opt stabilite ca obiectiv structural, dar suntem ferm hotărâți să accelerăm privatizarea în lunile următoare. Măsurile corective în acest scop sunt descrise mai jos, în paragrafele 25-29. Am dat un anunț preliminar pentru privatizarea celei mai mari bănci de stat, BCR, pe 1 martie, dar datorită unor întârzieri în angajarea unui consultant pentru privatizare, invitația finală pentru prezentarea expresiilor de interes nu a fost emisă până la data de 24 iunie, implicând nerespectarea criteriului de performanță structurală pentru sfârșitul lunii februarie, pentru care solicităm o derogare.

III. MĂSURI DE POLITICI IMPLEMENTATE ÎN CONTEXTUL PRIMEI ȘI CELEI DE A DOUA ANALIZE

9. **Suntem angajați să realizăm principalele noastre obiective macroeconomice pentru anii 2002 și 2003:** (i) reducerea inflației la 22 procente până la sfârșitul anului 2002 și la 15 procente până la sfârșitul anului 2003; (ii) limitarea deficitului contului curent la aproximativ 5 procente din PIB în 2002 și reducerea sa în continuare în anul următor și (iii)

creșterea rezervelor oficiale la 4 luni de importuri, până la sfârșitul anului 2003. Ne așteptăm ca în 2002, creșterea PIB-ului să fie de aproximativ 4–4½ procente (comparativ cu prognoza inițială a programului, de 5 procente) și să revină mai aproape de capacitatea noastră de creștere de 5 procente în 2003. Suntem conștienți că această performanță este posibilă, dar trebuie să continuăm programul de reforme structurale și să îmbunătățim climatul de afaceri. Politicile noastre, descrise mai jos, sunt menite să conducă la îndeplinirea acestor obiective. Mai mult, solicităm ca analiza de la sfârșitul lunii iunie 2002 să fie eliminată, iar aranjamentul să fie rescadențat, cu a patra cumpărare redistribuită proporțional la nivelul cumpărărilor rămase în cadrul aranjamentului. Criteriile de performanță trimestriale ale programului, pentru sfârșitul lunilor septembrie și decembrie 2002, sunt prezentate în tabelul 1.

A. POLITICA FISCALĂ

10. Datorită unei performanțe a veniturilor mai slabă decât cea estimată, de la aprobarea legii bugetului pe 2002, și a revizuirii PIB-ului, în sensul scăderii, am implementat măsuri suplimentare pentru a atinge ținta noastră de deficit, de 43,2 mii miliarde lei, pe anul 2002:

- Reducerea cu 40 de procente a accizei pentru producătorii de țigări ce utilizează tutun din producție internă, conform Ordonanței de urgență 186/2001, a fost eliminată în martie 2002 (precondiție);
- Cu intrare în vigoare de la 1 mai 2002, am crescut accizele la benzină, alcool etilic și băuturi alcoolice distilate, precum și taxa specifică la bere (precondiție). Mai mult, în aprilie 2002, am crescut redevențele în sectorul minier și am introdus redevențe asupra dreptului de folosință a conductelor de petrol și gaze naturale;
- În scopul extinderii bazei de impozitare aferente fondurilor de pensii și șomaj, am depus la Parlament în iunie, și vom începe să implementăm de la 1 octombrie 2002, o nouă legislație care să prevadă conversia contractelor de muncă, ce nu sunt în prezent supuse plății contribuțiilor la asigurări sociale, în contracte de muncă part – time. În plus, lucrăm la întărirea capacității la nivelul inspecției muncii și a schimbului de informații dintre fondurile asigurărilor sociale și administrația fiscală, pentru verificarea încrucișată a declarațiilor de venit.

11. În conformitate cu MPEF inițial, am implementat următoarele măsuri pentru a reforma sistemul nostru fiscal:

- Noua lege a *TVA-ului* (precondiție), care a intrat în vigoare de la 1 iunie, a eliminat scutirile de TVA și cota zero pentru construcția de locuințe, infrastructura de căi ferate și turism. Scutirile pentru importurile efectuate de întreprinderile mici și mijlocii (IMM - uri) au fost, de asemenea, eliminate și, de acum înainte, toate exceptările de taxe vamale vor fi reglementate exclusiv prin tariful vamal și vor fi uniforme pentru toți agenții economici. Mai mult, plafonul pentru plata TVA a fost majorat la echivalentul în lei al

sumei de 50.000 EUR, iar plafonul pentru cifra de afaceri a microîntreprinderilor va fi aliniat la acest plafon de la 1 ianuarie 2003.

- Noua *lege a impozitului pe profit* (precondiție), care a intrat în vigoare la 1 iulie, a eliminat facilitățile fiscale distorsionante, scutirile și exceptările de la plata impozitului pe profit, prevăzute de anumite legi, și le-a înlocuit cu o deducere uniformă de 20 de procente din valoarea investiției. Cota redusă a impozitului pe profit de 6 procente pentru activitățile de export se va majora la 12,5 procente, de la 1 ianuarie 2003, și la cota standard, de la 1 ianuarie 2004. Pentru a limita pierderea de venituri pe durata perioadei de tranziție, agenții economici pot să beneficieze *fie* de cota redusă, *fie* de deducerea din valoarea investiției. Menținerea facilităților acordate anterior se aplică doar pentru investițiile care au beneficiat de facilități acordate pe o perioadă limitată de timp;
- Nu vom introduce scutiri fiscale sau alte noi facilități fiscale distorsionante și nu vom amâna întreruperea celor care expiră (obiectiv structural permanent).

12. În ciuda tuturor acestor măsuri, rămâne un risc semnificativ ca veniturile să fie mai mici, față de ținta din buget, cu 5 mii miliarde lei (0,3 % din PIB). Pe partea de cheltuieli, ne așteptăm la economii de 6,3 mii miliarde lei din plăți de dobanzi, din cofinanțare mai redusă pentru asistență financiară nerambursabilă de la UE (o mie miliarde lei) și din cheltuieli mai mici, de altă natură decât pensiile, ale bugetului asigurărilor sociale de stat (o mie miliarde lei). În plus, vom aproba, prin ordonanță de rectificare bugetară, blocarea a 2 mii miliarde lei din cheltuielile Fondului special al drumurilor publice. Această sumă poate fi deblocată doar dacă va fi realizată ținta de venituri cumulată pentru sfârșitul lunii septembrie, convenită cu Fondul (a se vedea Memorandumul Tehnic de Înțelegere; Sețiunea III). Mai mult, o decizie cu privire la o potențială rectificare bugetară ulterioară, în trimestrul IV al anului 2002, va fi luată doar în urma consultărilor cu experții Fondului. Pe baza acestor economii, în cadrul primei rectificări bugetare, vom crește cheltuielile la alte categorii (costul operațiunilor militare în Afganistan, transferuri la bugete locale și altele), cu cel mult 4,5 mii miliarde lei.

13. Deși nu am finalizat încă pregătirile pentru bugetul pe anul 2003, am decis deja următoarele:

- Suntem ferm angajați să reducem deficitul bugetului general consolidat la 2,65 procente din PIB în 2003, în vederea continuării eforturilor noastre dezinflaționiste de succes și limitării deficitului contului curent. Ținta reflectă obiectivul nostru ferm de a menține deficitul sub nivelul său sustenabil pe termen mediu pentru anii cu creștere puternică a PIB-ului. Această consolidare fiscală moderată va contribui, de asemenea, la atenuarea impactului creșterii salariului minim în 2003 și a efectelor acesteia asupra cererii gospodăriilor.
- Ca urmare a reducerii contribuțiilor pe salarii, extraordinar de mari, cu 3 puncte procentuale în 2002, am decis reducerea acestor impozite cu încă 5 puncte procentuale în 2003. La 1 ianuarie 2003, vom elimina contribuția ramasă de 2 procente aferentă fostului fond special pentru protecția persoanelor cu handicap și vom reduce contribuțiile la asigurările sociale cu 3 puncte procentuale, din care cota suportată de angajator va fi redusă

cu 0,33 puncte procentuale și, respectiv, cota suportată de angajat cu 2,67 puncte procentuale. Suntem convinși că această măsură va facilita extinderea bazei de impozitare și reducerea dimensiunilor pieței de muncă “la negru”.

- În vederea asigurării disponibilității resurselor bugetare pentru îmbunătățirea sistemului de protecție socială și datorită faptului ca reducerea contribuțiilor salariale implică o pierdere substanțială de venituri, am decis să ne abținem de la orice altă reducere de impozite în 2003. În particular, nu vom introduce o cotă redusă de TVA sau o reducere a cotei impozitului pe venit.
- Am decis să limităm, în 2003, creșterea medie anuală a fondului de salarii net, aferent bugetului general consolidat, la 3 procente în termeni reali, ceea ce va contribui, de asemenea, la moderarea cererilor salariale în întreprinderile de stat.
- În vederea îmbunătățirii transparenței politicii noastre fiscale, am decis ca, începând cu bugetul anului 2003, fondul special al drumurilor și fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic să fie încorporate în bugetul de stat. În plus, taxa la energie electrică, folosită pentru finanțarea ultimului fond menționat, va fi redusă cu 1 punct procentual la 1 ianuarie 2003, în vederea reducerii costurilor de producție în sectorul industrial.

14. Vom aproba un program social pentru 2002-2003 în vederea atenuării impactului creșterii prețurilor la utilități, asupra familiilor cu venituri reduse, și a îmbunătățirii în continuare a sistemului de protecție socială:

- În mod specific, la 1 noiembrie 2002, ajutoarele de încălzire pentru familiile eligibile vor crește cu 40 procente pentru încălzirea în sistem centralizat, cu 25 procente pentru gaze naturale și cu 20 procente pentru lemn și cărbune, comparativ cu sumele efective, aferente primului trimestru al anului 2002. În plus, plafoanele de venituri, în funcție de care se acorda ajutoarele de încălzire, vor fi majorate cu 17 procente, în termeni nominali, la 1 noiembrie 2002. Noile ajutoare și plafoanele de venit nu vor mai fi ajustate înainte de 1 noiembrie 2003.
- Plafoanele de venituri pentru schema venitului minim garantat vor fi majorate cu 17%, în termeni nominali, la 1 ianuarie 2003, și vor rămâne nemodificate pe parcursul anului 2003. Alocațiile pentru copii vor fi majorate cu 17 procente, în termeni nominali, la 1 ianuarie 2003. Începând cu 1 ianuarie 2003, vom reduce aria de aplicabilitate a deducerilor pentru copii, aferente impozitului pe venit, pentru familiile cu venituri ridicate (detaliile acestei reforme vor fi discutate cu experții Fondului în contextul celei de a treia analize). Nu vom mai ajusta alocațiile de stat pentru copii înainte de 1 ianuarie 2004. Vom analiza fezabilitatea introducerii graduale a programului pentru distribuirea gratuită de lapte și produse de panificație pentru elevii din învățământul elementar, acordându-se prioritate elevilor din primele patru clase și a celor din zonele defavorizate.
- Vom lăsa decizia de introducere a plăților lunare egale, pentru consumatorii casnici ce utilizează încălzirea centrală, la latitudinea fiecărei centrale termice locale. Guvernul nu va

emite garanții pentru împrumuturi contractate în acest scop de către producătorii sau distribuitorii locali de energie termică.

- Vom amâna aprobarea altor măsuri din proiectul de program social pentru 2002-2003, care necesită resurse bugetare suplimentare, până după pregătirea bugetului pentru 2003, cu consultarea personalului FMI. În plus, vom analiza, în consultări cu personalul FMI, sustenabilitatea menținerii legăturii dintre nivelul ajutoarelor de șomaj și salariul minim pe economie, în contextul pregătirii bugetului pe anul 2003.

- Impactul măsurilor menționate mai sus asupra bugetului pe 2002 va fi moderat (758 miliarde lei), deoarece perioadele între facturări și plăți pentru încălzirea centrală și cu gaze naturale implică o amânare a impactului bugetar în 2003. Suma suplimentară va fi finanțată din economiile de cheltuieli, de altă natură decât pensiile, ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

15. Vom continua reforma administrației fiscale, pe baza recomandărilor misiunii de asistență tehnică a Departamentului FMI pentru Probleme Fiscale. În mod specific: (a) vom subordona imediat toate funcțiile administrației fiscale unui singur secretar de stat din Ministerul Finanțelor Publice; (b) vom înființa o direcție pentru contribuabilii mari din București, până cel mai târziu la 1 ianuarie 2003 și (c) vom crea, până cel târziu la sfârșitul lunii iunie 2003, un departament unificat și separat de administrație fiscală, care să raporteze direct ministrului finanțelor publice. Mai mult, vom integra cele trei administrații existente pentru colectarea, auditul și executarea contribuțiilor la asigurările sociale, într-o singură nouă administrație, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, până cel târziu la 1 ianuarie 2004. Pentru a realiza acest obiectiv, vom numi un manager de proiect, până la mijlocul lunii septembrie 2002, vom numi întreaga echipă pentru implementarea proiectului, până la sfârșitul lunii septembrie 2002, și vom aproba noua legislație până la sfârșitul lunii septembrie 2002.

16. Am solicitat o creștere a plafonului garanțiilor nebugetare în 2002, cu 200 milioane USD, pentru a facilita investițiile în sistemul de telecomunicații și pentru cea de a doua etapă a lucrărilor la centrala nucleară de la Cernavodă. Considerăm finalizarea celei de a doua etape, care este deja în fază avansată, ca fiind crucială pentru strategia noastră de modernizare a sectorului energetic din România și estimăm că împrumuturile totale în acest scop s-ar ridica la 750 milioane USD, pe o perioadă de 5 ani, ceea ce nu ar afecta negativ poziția noastră externă. Deoarece ambele proiecte vor genera resurse pentru rambursarea împrumuturilor, garanția nu va constitui o presiune asupra bugetului.

B. POLITICA SALARIALĂ

17. Rămânem angajați să menținem costurile salariale în întreprinderile de stat, sub țintele programului. Programul de limitare a salariilor și de reducere a personalului, (octombrie 2001), pentru aproximativ 80 de societăți monitorizate, și o hotărâre de guvern ulterioară, cu privire la plafoanele trimestriale (precondiție), au limitat creșterea fondurilor de

salarii agregate la 22 procente în 2002 și au avut în vedere o reducere netă totală de personal, cu 20.340 posturi (exclusiv orice formă de externalizare). Reducerea totală de personal va include cel puțin 14.500 concedieri, din care mai mult de 8.000 au fost deja implementate. Dintre acestea, 4.200 reprezintă concedieri la societățile din coordonarea Ministerului Industriei și Resurselor (precondiție), pentru a compensa nerealizarea în reducerea de personal aferentă trimestrului IV 2001.

18. De asemenea, am mai adoptat și alte măsuri de siguranță. Cel mult 65% din premiile totale vor fi plătite în primele trei trimestre. Mai mult, 4 procente din fondul trimestrial de salarii poate fi plătit numai cu permisiunea ministrului coordonator. Deoarece ritmul de creștere al salariilor din întreprinderile de stat continuă să-l devanseze pe cel al salariilor din economie și ținta pentru sfârșitul lunii iunie aferentă fondului de salarii a fost, cel mai probabil, nerealizată, am activat această soluție tampon pentru fondul de salarii aferent trimestrului III, prin ordine ale miniștrilor industriei, transporturilor, privatizării și comunicațiilor, instructând managerii să reducă sau să elimine plățile de premii (precondiție).

19. Vom preveni o transpunere a creșterii salariului minim, pe care o considerăm importantă în diminuarea impactului ajustărilor prețurilor la energie asupra familiilor cu venituri reduse, într-o creștere a nivelului general al salariilor în întreprinderile de stat. Credem că efectele secundare ale creșterii salariului minim, asupra nivelului general al salariilor, este limitat, deoarece cele mai multe contracte colective de muncă la nivel de întreprindere nu mai includ o ajustare automată a grilei salariale, ca urmare a creșterii salariului minim reglementat. Totuși, pentru a ne asigura că majorarea salariului minim nu va afecta nivelul general al salariilor în sectorul public, vom instrui managerii din toate companiile de stat să majoreze salariile doar pentru acei angajați ale caror câștiguri salariale (salariul de bază plus toate sporurile) se situează sub nivelul salariului minim, la 1 ianuarie 2003. Vom insista în mod strict ca plățile salariale în aceste companii să respecte plafoanele trimestriale stabilite și vom reduce salariile managerilor care nu le respectă. Mai mult, noul salariu minim nu va mai fi majorat în anul 2003 și nu va mai fi indexat în funcție de indicii prețurilor de consum sau evoluția cursului de schimb.

20. În anul 2003, vom implementa același mecanism de control salarial pentru întreprinderile publice, ca și în anul 2002. În mod specific, vom aproba până la mijlocul lunii noiembrie 2002, după consultarea personalului FMI, o hotărâre de guvern care să stabilească plafoane trimestriale pentru fondurile de salarii și numărul de personal în cadrul companiilor monitorizate. Pe această bază, vom aproba, în decembrie 2002, bugetele de venituri și cheltuieli pe anul 2003, ale acestor companii, asigurându-ne că majorarea fondului brut de salarii agregat al acestora este limitată la 14 procente comparativ cu anul 2002 (criteriu de performanță structurală), ajustat pentru oricare tip de externalizare. Pentru a atinge aceasta țintă și în vederea accelerării procesului de restructurare, vom continua să reducem numărul de angajați în aceste companii. În plus față de concedieri, Guvernul va impune înghețarea angajărilor la cel puțin 90% din companiile de stat monitorizate (ca număr de personal), ceea ce va limita angajările la nu mai mult de 30 de procente din posturile vacante în fiecare companie. Companiile vor fi excluse din setul de companii de stat monitorizate, cu ajustarea corespunzătoare a plafonului pentru fondul de salarii agregat, numai (a) după finalizarea privatizării sau (b) în momentul în care nu mai înregistrează pierderi sau arierate pentru trei ani consecutivi.

C. REFORMA SECTORULUI ENERGETIC

21. După cum s-a prevăzut în programul nostru, am continuat ajustarea prețurilor administrate. Începând cu data de 10 aprilie 2002, toate prețurile la energie electrică la utilizatorul final au fost majorate cu 14 procente, iar prețul de producător la Termoelectrica a fost majorat la 39 USD per MWh, un nivel care ar asigura recuperarea totală a costurilor (O ajustare oarecum mai redusă, în cel de-al doilea caz, față de cât s-a stabilit inițial, a reflectat o estimare revizuită a costurilor de producție realizate în 2001). Prețul de producător la energia termică al societății Termoelectrica a fost majorat la 20 USD/ Gcal de la 1 iulie 2002, iar pe data de 9 iulie 2002 am emis o Hotărâre de Guvern pentru creșterea prețului național de referință la 800.000 lei/ Gcal, începând de la 1 august 2002, ceea ce conduce la un preț de 20 USD/ Gcal, fara TVA. Vom ajusta, de asemenea, trimestrial, prețurile la energie electrică și gaze naturale pentru a le menține constante în dolari SUA (a se vedea tabelul 3).

22. Vom continua să implementăm politicile de impunere a plăților la utilități și întreruperea furnizării către utilizatorii de energie industriali, cu o situație nesatisfăcătoare a plăților. De la 20 aprilie, am început să îi deconectăm pe cei mai mari 20 rău – platnici, în cazul fiecăreia dintre cele trei companii furnizoare de utilități (Distrigaz Nord, Distrigaz Sud și Electrica), care nu și-au plătit facturile restante (precondiție; a se vedea MTI, Secțiunea VI). Suma ramasă a arieratelor acestora, la data de 31 ianuarie 2002, a fost denominată în Euro și reeșalonată pe o perioadă de maximum 24 de luni. Vom extinde acum această măsură la toate celelalte companii – indiferent că sunt publice, în proces de privatizare sau private.

23. Am implementat următoarele măsuri pentru a îmbunătăți performanța de colectare în sectorul de distribuție a energiei termice locale:

- Protocoalele de transfer a șaisprezece dintre unitățile producătoare de energie termică ale societății Termoelectrica, la autoritățile locale, au fost semnate până în iunie 2002. Ne așteptăm ca autoritățile locale să urmărească îmbunătățirea eficienței încasărilor și să găsească surse mai eficiente de furnizare a energiei termice. Vom limita, prin urmare, emiterea garanțiilor de stat pentru cele 16 unități, la o sumă care nu va depăși 120 milioane USD și care va fi acordată numai pentru furnizarea de combustibili pentru următorul sezon de iarnă.
- Începând cu luna mai 2002, cele două companii distribuitoare de gaze naturale au întrerupt furnizările către companiile termice locale, cu cele mai slabe situații în ce privește efectuarea plăților (a se vedea MTI; Secțiunea VI). Vom menține această politică neschimbată pe perioada derulării programului.
- Deoarece Termoelectrica nu a deconectat, în mod uniform, companiile termice locale cu cele mai slabe situații de plăți, vom instrui acum conducerea acestora să implementeze în mod strict această măsură. Garanțiile de stat pentru Termoelectrica, acordate în

vederea furnizării de combustibil pe perioada de iarnă 2002 – 2003, nu vor depăși 200 de milioane USD.

- Vom întări în continuare eforturile noastre pentru a finaliza instalarea sistemelor de contorizare.
- Vom continua să ne bazăm pe sistemul de plăți prin conturile escrow, sub controlul Ministerului Finanțelor Publice, pentru a asigura că toate colectările în numerar ale companiilor termice locale sunt depozitate zilnic în conturi. În plus, toate subvențiile de la bugetul de stat și bugetele locale în sezonul de iarnă următor vor fi plătite în întregime și la timp în aceste conturi.
- Pentru îmbunătățirea colectărilor de la consumatorii casnici, către furnizorii de utilități, vom amenda Legea nr. 326/2001, până la mijlocul lunii septembrie 2002, în vederea reducerii termenelor - limita la 15 zile, în cazul plăților, și la 45 de zile în cazul deconectărilor¹

24. După unele întârzieri, suntem în proces de privatizare a celor două companii distribuitoare de gaze naturale și a celor două companii de distribuție a energiei electrice. Vom semna contractul cu consultanții de privatizare pentru cele două companii de gaze până la sfârșitul lunii decembrie 2002, vom aproba strategia de privatizare până la sfârșitul lunii martie 2003 și vom anunța licitația de privatizare până la sfârșitul lunii mai 2003. După o întârziere, vom anunța, de asemenea, licitația de privatizare pentru cele două companii de distribuție a energiei electrice, până la mijlocul lunii septembrie 2002. Vom instrui consultantul de privatizare să identifice strategia de privatizare optimă, urmând să se dea prioritate vânzării pachetului majoritar de acțiuni către investitori strategici.

D. PRIVATIZAREA

25. Privatizarea are o importanță crucială pentru menținerea economiei noastre pe calea unei creșteri rapide. Pentru abordarea problemei privind supra-îndatorarea întreprinderilor de stat programate pentru privatizare, am adoptat o lege care va permite ca arieratele la buget să fie șterse parțial sau în întregime atunci când compania este efectiv privatizată. Legea prevede, de asemenea, termene procedurale mai scurte. Referitor la criteriile de selectare a câștigătorilor licitațiilor de privatizare, Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului a notificat, în luna aprilie, consultanții de privatizare să crească ponderea prețului de cumpărare, oferit de investitor, la cel puțin 50 de procente. În plus, documentele de licitație vor indica faptul că țintele pentru investiții și numărul de personal nu sunt obligatorii. În amendarea Legii nr.51/1998 (după consultări cu personalul Băncii și al Fondului), pentru a crea posibilitatea cumpărătorilor potențiali să prezinte sindicatelor planurile de afaceri, anterior finalizării procesului de vânzare, ne vom asigura că un acord cu sindicatele nu va constitui o condiție pentru vânzare.

¹ Țintele revizuite pentru îmbunătățirea eficienței încasărilor sunt prezentate în tabelul I, iar metoda revizuită de calcul a ratelor de încasare este specificată în MTI, Secțiunea VI.

26. În urma privatizării a 5 companii cu mai mult de 1.000 de angajați în perioada ianuarie 2002 - iunie 2002, din care 3 au fost privatizate ca precondiție, vom privatiza încă 8 astfel de companii, până la sfârșitul lunii septembrie 2002. De asemenea, vom semna contractul cu consultantul pentru privatizarea Petrom, până la mijlocul lunii octombrie 2002 și vom aproba strategia de privatizare, până la sfârșitul lunii decembrie 2002.

27. Am decis să privatizăm câteva întreprinderi mari producătoare de pierderi, care sunt, de asemenea, responsabile pentru arieratele mari la furnizorii de energie. Pentru a facilita privatizarea lor, am redus personalul cu 950 posturi la 4 societăți (Nitramonia, Tractorul, Roman și Siderurgica), din care 750 ca precondiție.

- Am oferit la vânzare Nitramonia în martie 2002; licitația a eșuat și a fost relansată în iulie. În cazul Tractorul, am relansat licitațiile pentru unitățile sale, în iunie 2002, după ștergerea datoriilor către bugete, în conformitate cu noua lege, termenele limită de prezentare a ofertelor de cumpărare fiind în august. La Roman am desprins șapte filiale, la începutul lunii iulie, și vom lansa licitațiile pentru 3 dintre ele, până la sfârșitul lunii august, pentru cele 4 rămase, până la sfârșitul lunii septembrie și pentru societatea mamă, până la sfârșitul lunii decembrie.
- În cazul Siderurgica, vom oferi spre vânzare 4 din cele 8 filiale, până la sfârșitul lunii august și celelalte 4, până la sfârșitul lunii septembrie; compania – mamă va fi oferită spre vânzare până la sfârșitul lunii decembrie.
- Pentru a crește atractivitatea tuturor acestor filiale, dacă nu se primesc oferte de cumpărare după primul anunț, vom reduce imediat numărul de personal înainte de a oferi societatea din nou la vânzare. Dacă nu se primesc oferte de cumpărare în termen de 180 de zile după prima anunțare a licitației, vor fi inițiate procedurile de lichidare. În ceea ce privește societățile mamă, dacă nu se primesc oferte de cumpărare în termen de 180 de zile, vom apela la procedurile de îndestulare a creditorilor prin vânzarea activelor.

28. Vom face toate eforturile în vederea privatizării rapide a BCR. După semnarea contractului cu noul consultant de privatizare în mai (precondiție) și emiterea invitației pentru expresiile de interes în iunie, vom preselecția investitorii și vom lansa procesul de ofertare până la 15 septembrie și ne așteptăm să primim oferte ferme de cumpărare din partea unor investitori strategici, evidențiate prin “scrisori de garanție bancară de participare la licitație”, până la 31 octombrie (obiectiv structural). Progresul în procesul de privatizare a BCR va constitui obiectul unei atenții speciale în contextul celei de-a treia analize. Ne așteptăm să finalizăm privatizarea BCR (adică, să semnăm contractul cu un investitor strategic), până la sfârșitul lunii februarie 2003, în loc de până la sfârșitul lunii decembrie 2002. Solicităm, prin urmare, o modificare a acestui criteriu de performanță structurală.

29. Vom continua să implementăm programul nostru de lichidare pentru companiile neviabile mai mici, pentru a preveni acumularea de pierderi și a elibera resursele productive. În plus față de cele 21 de companii deja lichidate sau privatizate din

octombrie 2001, APAPS va începe procedurile de lichidare pentru 20 astfel de companii, cu active ce depășesc 10 miliarde lei până la sfârșitul lunii septembrie, și pentru alte 10, până la sfârșitul lunii decembrie.

E. POLITICA MONETARĂ ȘI ASPECTE BANCARE

30. Politica monetară va continua să fie condusă în cadrul regimului de flotare controlată. Sprijinită de poziția restrictivă în domeniul fiscal, cvasi-fiscal și al politicii salariale, BNR își va adapta politicile, în vederea realizării obiectivului privind inflația, condiționat de menținerea viabilității externe prin prevenirea aprecierii reale nejustificate. Politica actuală de intervenții mai puțin frecvente, permițând fluctuații mai mari ale cursului de schimb, va continua, iar BNR va lua în considerare modificări ale cursului de schimb al leului, atât față de Euro cât și față de dolarul SUA. Se așteaptă ca ratele de dobândă la instrumentele de sterilizare ale BNR să continue să scadă în mod gradual, în condițiile reducerii inflației, a unei cereri puternice pentru activele denominate în lei și a excesului de ofertă pe piața valutară.

31. Creșterea rapidă a creditului denominat în valută creează riscuri pentru menținerea unui sector financiar sănătos. Ca o măsură de administrare a acestor riscuri, BNR a unificat la 1 aprilie 2002 rezervele minime obligatorii pentru depozitele în lei și în valută la 22 procente (de la 25 și, respectiv, 20 procente), diminuând astfel presiunile la oferta de împrumuturi în valută. În plus, BNR va exercita o supraveghere mai atentă a celor mai activi creditori, pentru a asigura evaluarea lor adecvată privind riscul de credit. Consolidarea provizionării împrumuturilor (a se vedea mai jos) ar trebui să ajute la moderarea creșterii creditului. În final, BNR va extinde scadența pasivelor în valută, care fac obiectul rezervelor obligatorii, de la unul la doi ani, prin amendarea regulamentului respectiv, până la 1 august 2002.

32. Suntem în curs de implementare a planurilor prevăzute în MPEF pentru consolidarea cadrului legislativ și de reglementare al sectorului financiar. În urma discuțiilor intense cu băncile comerciale privind proiectul de act normativ referitor la provizionarea împrumuturilor, am decis să ne bazăm într-o mai mare măsură pe normele interne ale băncilor, de evaluare a performanțelor financiare ale împrumutaților, cu condiția ca acestea să fi fost aprobate de BNR. La cererea Asociației Române a Băncilor, valoarea garanțiilor imobiliare, ajustate în mod adecvat, va fi dedusă din valoarea împrumutului înainte de provizionare, dar numai în cazul în care plățile aferente împrumutului nu sunt întârziate cu mai mult de 90 de zile de la data scadenței și nu s-au inițiat acțiuni în justiție împotriva împrumutatului. Pentru a obține sprijinul tuturor părților afectate, noul regulament va intra în vigoare la 1 ianuarie 2003, șase luni mai târziu decât se planificase. Ministerul Finanțelor Publice va lua măsuri ca provizioanele obligatorii constituite în conformitate cu noile reglementări ale BNR, să fie deductibile din punct de vedere fiscal, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2003 (respectivul regulament al BNR, precum și Hotărârea de Guvern corespunzătoare, cu privire la deductibilitatea fiscală a provizioanelor, au fost aprobate ca o precondiție).

33. BNR a adoptat un nou regulament care a introdus principiul “cunoaste-ți clientul”, promovând standarde profesionale înalte și lupta împotriva spălării banilor. Regulamentul a încorporat comentariile primite de la băncile comerciale și din partea Departamentului pentru probleme monetare și valutare din cadrul FMI.

34. Ne angajăm să implementăm măsurile recomandate în Raportul de evaluare, asupra BNR, privind protejarea resurselor financiare. În conformitate cu acest raport, vom pune la dispoziția Fondului informații cu privire la îmbunătățirea funcției BNR de administrare a rezervelor valutare, până la sfârșitul anului 2002, și vom prezenta, pe baze trimestriale, reconcilierii între datele contabile ale BNR și cele raportate la Fond, în cadrul aranjamentului stand-by. Suntem, de asemenea, hotărâți să progresăm în implementarea celorlalte măsuri menționate în Raportul de evaluare privind protejarea resurselor financiare.

F. ASPECTE DE GUVERNANȚĂ

35. Suntem hotărâți să îmbunătățim climatul de afaceri și să eliminăm corupția. În mod specific, după cum s-a convenit cu UE, intenționăm să asigurăm independența operațională a agențiilor anti-corupție, să asigurăm resurse suficiente în acest scop și să urmărim îmbunătățirea coordonării lor. Vom conduce toate privatizările într-o manieră deschisă și transparentă. Achizițiile publice se vor derula în aceeași manieră, după cum s-a prevăzut și în ordonanța cu privire la procedurile de achiziții publice. De asemenea, vom analiza legislația existentă, în vederea consolidării dreptului de a face apel împotriva adjudecării contractelor publice. Totodată, ne vom intensifica eforturile de a urmări în justiție persoane implicate în afaceri păgubitoare, inclusiv FNI, Banca Română de Scont și alte cazuri recente.

Tabel 1. România: Criteriile de performanță cantitativă și ținte indicative pentru 2001-2002 1/

	Sf-Dec. 2001			Sf.-Martie 2002			Sf.-Iunie 2002				Sf.-Sept. 2002		Sf.-Dec. 2002	
	Program	Ajustat	Realizat	Program	Ajustat	Realizat	Program	Program revizuit	Ajustat	Realizat	Program	Program revizuit	Program	Program revizuit
(în mii miliarde lei)														
1. Plafoane pentru activele interne nete medii ale BNR	-48,1	-44,0	-49,7	-56,2	-51,0	-60,0	-61,4	-86,1	-85,3	-89,7	-67,0	-79,8	-73,3	-80,6
(în milioane USD)														
2. Limite minime pentru activele externe nete ale BNR	3.527	3.396	3.725	3.601	3.444	3.923	3.816	4.534	4.391	4.588	3.924	4.702	4.094	4.838
(în mii miliarde lei)														
3. Plafoane pentru deficitul bugetului general consolidat	38,754	38,754	38,615	9,940	9,797	6,803	19,872	20,772	20,673	17,862	31,104	32,704	43,200	43,200
4. Plafoane pentru fondurile de salarii agregate ale întreprinderilor de stat monitorizate 2/	40,7	40,7	41,6	9,4	9,4	11,1	21,28	23,60			34,88	36,04	49,48	49,20
5. Ținte indicative pentru plafoanele privind arieratele întreprinderilor de stat monitorizate către bugetul general consolidat	52,5	40,2	49,2	51,7	39,4	52,8	...	...	...	...	...	...	...	...
(în procente)														
6. Limite minime pentru ratele de încasare agregate cumulate pentru: 3/														
a. Distrigaz Nord și Distrigaz Sud (agregat)	95,0	95,0	80,9	97,5	97,5	93,3	97,5	83,0	...	95,4	97,5	87,0	97,5	90,0
- Distrigaz Nord (țintă indicativă)						...		85,0	...	95,6		87,0		90,0
- Distrigaz Sud (țintă indicativă)						...		83,0	...	95,2		87,0		90,0
b. Termoelectrica (agregat)	95,0	95,0	83,4	97,5	97,5	84,6	97,5	85,0	...	85,2	97,5	87,5	97,5	90,0
- energie electrică (țintă indicativă)						...		87,5	...	87,6		90,0		92,5
- energie termică (țintă indicativă)						...		82,0	...	76,2		84,0		86,0
- rata agregată a unităților termice transferate (țintă indicativă)	...	...	...	...		...	...	82,0	...	80,0	...	84,0	...	86,0
c. Electrica (țintă indicativă)						...		92,5	...	92,8		92,5		92,5
(în miliarde lei)														
7. Plafoane privind preluarea datoriei întreprinderilor către bănci și emiterea de garanții interne de către Guvern	469	469	469	1.110	1.110	469	1.110	1.110			1.110	1.110	1.110	1.110
(în milioane USD)														
8. Plafoanele privind contractarea sau garantarea datoriei externe 4/														
scadența														
a. scadența mai mică sau egală cu un an	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a. scadență între 1 și 3 ani	300	300	240	300	300	7	400	400	400	119	450	450	600	600
din care: nebugetare	165	165	11	10	10	0	15	15	15	0	20	20	20	20
b. scadență mai mare de 1 an	2.800	2.800	2.356	1.000	1.000	206	1.200	1.200	1.200	1.250	1.800	2.000	3.400	3.600
din care: nebugetare	165	165	156	50	50	17	75	75	75	17	100	300	100	300
(în mii miliarde lei)														
9. Ținte indicative pentru plafoanele privind baza monetară medie	63,1	63,0	66,0	62,2	62,1	67,4	69,4	75,0	70,9	70,9	73,3	80,4	79,4	89,2
10. Ținte indicative pentru plafoanele masei monetare	252,2	252,2	271,9	258,9	258,9	277,0	280,0	294,0	294,0	303,9	293,5	311,1	323,7	350,3
11. Ținte indicative privind creditarea întreprinderilor de stat de către sectorul bancar	29,1	29,1	33,4	30,7	30,7	38,6	32,5	36,2	36,2	37,2	34,6	38,1	36,3	43,4
din care: împrumuturi acordate de BCR	14,5	14,5	16,9	15,3	15,3	18,8	16,2	17,2	17,2	17,7	17,2	18,2	18,0	20,4

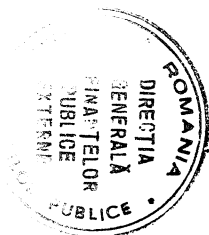
1/ Criteriile de performanță și țintele indicative evidențiate în program sunt definite în Memorandumul Tehnic de Înțelegere (MTI).

Datele pentru sf.-Dec. 2001, sf.-Mar. 2002, sf-Sept. 2002 și sf.-Dec. 2002 reprezintă criterii de performanță, în timp ce datele pentru sf.-Iun. 2002 reprezintă ținte indicative.

2/ Ajustat pentru a reflecta scăderea numărului companiilor monitorizate de la 86 la 82.

3/ Definirea ratelor de încasare a fost modificată pentru iunie 2002 și perioada următoare, după cum s-a arătat în MTI.

4/ Neacumularea de arierate la plăți externe de către Guvern va fi un criteriu de performanță monitorizat în mod permanent.

Tabelul 2: Precondiții, criterii de performanță structurală și obiective structurale

	Stadiu
Precondiții	
• Adoptarea următoarelor măsuri privind veniturile:	
(i) amendarea OUG 186/2001, în sensul eliminării reducerii accizei pentru producătorii de țigări care folosesc tutun din producția internă;	Finalizat
(ii) creșterea accizelor pentru benzină și produse alcoolice și a accizei specifice la bere, de la 1 mai 2002 (paragraful 10) și	Finalizat
(iii) aprobarea noilor legi privind regimul TVA și impozitul pe profit, în conformitate cu paragraful 11;	Finalizat
• Emiterea unei hotărâri de guvern cu privire la țintele trimestriale obligatorii pentru fondul de salarii și reducerile de personal la cele 82 societăți monitorizate, în conformitate cu paragraful 17.	Finalizat
• Implementarea a 4.200 concedieri (nu externalizări) la societățile din coordonarea MIR și a 750 concedieri la societățile din coordonarea APAPS, după cum se prevede în paragrafele 17 și 27.	Finalizat
• Deconectarea de la furnizarea de energie a utilizatorilor industriali cu cele mai slabe performanțe de plată către furnizorii de utilități, așa cum se prevede în paragraful 22.	Finalizat
• Finalizarea privatizării a trei societăți cu mai mult de 1000 de salariați după 1 februarie 2002, conform paragrafului 26.	Finalizat
• Selectarea consultantului de privatizare pentru BCR, conform paragrafului 28.	Finalizat
• Semnarea protocoalelor privind transferul a cel puțin șapte din unitățile producătoare de energie termică de la Termoelectrica la autoritățile locale, conform paragrafului 23.	Finalizat
• Aprobarea, de către BNR, a regulamentului privind provizioanele bancare și, de către guvern, a unei hotărâri asupra regimului de impozitare a acestor provizioane, după cum este prevăzut în legea impozitului pe profit, în conformitate cu paragraful 32.	Finalizat
• Emiterea de ordine ministeriale privind blocarea unei sume echivalente cu 4% din ținta privind fondul de salarii pentru trimestrul III 2002, pentru companiile monitorizate de respectivele ministere, în conformitate cu paragraful 18.	Finalizat
Criterii de performanță structurală	
• Anunțarea invitației pentru prezentarea expresiilor de interes cu privire la BCR, până la sfârșitul lunii februarie 2002, în conformitate cu paragraful 28.	Neîndeplinit; finalizare amânată în iunie 2002.
• Finalizarea privatizării BCR până la sfârșitul lunii februarie 2003, așa cum se prezintă în paragraful 28.	
• Ajustarea prețurilor în sectorul energetic, în concordanță cu tabelul 3 atașat.	

Tabelul 2 (continuare): Precondiții, criterii de performanță structurală și obiective structurale

	Stadiu
Aprobarea bugetelor pe anul 2002 ale societăților de stat supuse monitorizării, până la sfârșitul anului 2001.	Neîndeplinit; finalizare amânată în ianuarie 2002.
Aprobarea bugetelor pe anul 2003 ale societăților de stat supuse monitorizării, până la sfârșitul anului 2002, în concordanță cu hotărârea guvernului asupra plafoanelor trimestriale pentru fondurile de salarii și numărul de personal, în conformitate cu paragraful 20.	
Obiective structurale	
Emiterea de către Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, până la sfârșitul lunii aprilie 2002, a unei notificări către consultanții de privatizare pentru a crește ponderea prețului de cumpărare oferit de investitor la cel puțin 50 de procente, în conformitate cu paragraful 25	Finalizat
În plus față de cele cinci mari societăți privatizate în perioada ianuarie - iunie 2002, privatizarea a încă opt astfel de companii, până la sfârșitul lunii septembrie 2002, după cum se arată în paragraful 26.	
- Modificarea legii 326/2001, în vederea: (a) exceptării distribuției de energie electrică și gaze naturale de sub autoritatea administrațiilor locale; și (b) reducerii, până la mijlocul lunii septembrie 2002, a termenelor statutorii la 15 zile pentru plată și la 45 de zile pentru deconectări, după cum se arată în paragraful 23.	Finalizat
Anunțarea unei licitații pentru privatizarea a două societăți distribuitoare de energie electrică până la mijlocul lunii septembrie 2002, în conformitate cu paragraful 24.	
Semnarea contractului cu un consultant de privatizare pentru Petrom, până la mijlocul lunii octombrie 2002.	
Transferul altor nouă unități producătoare de energie termică de la Termoelectrica la autoritățile locale, până la sfârșitul lunii iunie 2002.	Finalizat
Nici o unitate transferată nu ar trebui să mai primească combustibili pe cheltuiala societății Termoelectrica.	Permanent
Intrarea în vigoare până la 1 ianuarie 2003 a noilor regulamente cu privire la clasificarea și provizionarea împrumuturilor, în conformitate cu paragraful 32.	
Abținerea de la acordarea de scutiri fiscale sau alte noi facilități fiscale distorsionante și întreruperea celor care expiră, în conformitate cu paragraful 11.	Permanent
Primirea de oferte ferme de la investitori strategici pentru BCR, până la sfârșitul lunii octombrie, în concordanță cu paragraful 28.	

Tabel 3. Planul autorităților de ajustare a prețurilor la electricitate, energie termică și gaze naturale

Prețul la energie	Ajustare		
Prețul electricității la utilizatorul final	Creștere:		
	(în procente)		
1 octombrie 2001	3,6	1/	3/
1 noiembrie 2001	3,6	2/	3/
1 decembrie 2001	3,6	2/	3/
1 ianuarie 2002	3,6	2/	3/
1 februarie 2002	3,6	2/	3/
1 martie 2002	3,6	2/	4/
1 aprilie 2002	14,0	1/	3/
1 iulie 2002	1,5	1/	3/
Prețurile la electricitate la consumatorul final vor fi ajustate la 1 octombrie 2002,			
la 1 ianuarie 2003 și la 1 aprilie 2003, pentru a le menține constante în termeni			
de dolari SUA la nivelul de la 1 iulie 2002.			
Prețul de producător pentru electricitate la Termoelectrica	Preț ajustat la echivalent dolari SUA		
1 aprilie 2002	39,00	1/	3/
1 iulie 2002	39,00	1/	3/
1 octombrie 2002	39,00	2/	
1 ianuarie 2003	39,00	1/	
1 aprilie 2003	39,00	1/	
Prețul de producător pentru energie termică la Termoelectrica	Preț ajustat la echivalent dolari SUA		
1 octombrie 2001	15,00	1/	3/
1 ianuarie 2002	15,00	2/	3/
1 aprilie 2002	15,00	1/	3/
1 iulie 2002	20,00	1/	3/
Prețul național de referință pentru energie termică	Preț ajustat la echivalent dolari SUA		
1 ianuarie 2002	15,40	2/	3/
1 aprilie 2002	15,40	1/	3/
1 iulie 2002	20,00	1/	3/
Prețul unificat pentru gaze naturale la consumatorul final	Preț ajustat la echivalent dolari SUA		
1 octombrie 2001	82,50	1/	3/
1 ianuarie 2002	82,50	1/	3/
1 aprilie 2002	82,50	1/	3/
1 iulie 2002	82,50	1/	3/
1 octombrie 2002	82,50	2/	
1 ianuarie 2003	90,00	1/	
1 aprilie 2003	90,00	1/	

1/ Ținta indicativă

2/ Criterii de performanță structurală

3/ Implementat

4/ Neîndeplinit

**MEMORANDUMUL TEHNIC DE ÎNȚELEGERE PENTRU
ARANJAMENTUL STAND-BY**

- I. Plafoane pentru activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României
- II. Ținte pentru nivelul minim al activelor externe nete ale Băncii Naționale a României
- III. Plafoane pentru deficitul cumulat al bugetului general consolidat
- IV. Plafoane pentru fondul de salarii agregat al întreprinderilor de stat monitorizate și aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe 2003 ale întreprinderilor de stat monitorizate
- V. Ținte indicative pentru plafoanele privind arieratele întreprinderilor de stat monitorizate, către bugetul general consolidat
- VI. Limite minime privind ratele de încasări agregate cumulate pentru Distrigaz Sud, Distrigaz Nord și Termoelectrica
- VII. Plafoane pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci, la bugetul general consolidat, și emiterea de garanții guvernamentale interne pentru creditele bancare acordate întreprinderilor
- VIII. Plafoane privind contractarea sau garantarea datoriei externe
- IX. Ținte indicative pentru plafoanele privind baza monetară medie
- X. Ținte indicative pentru plafoanele privind masa monetară
- XI. Ținte indicative pentru plafoanele privind expunerea totală a sectorului bancar către întreprinderile de stat

I. Plafoane pentru activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României

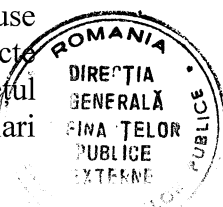
Activele interne nete medii ale Băncii Naționale a României (BNR) sunt definite ca diferență între baza monetară medie (asa cum este definită în Secțiunea IX a acestei anexe) și media activelor externe nete (asa cum sunt definite în Secțiunea II a acestei anexe) pentru luna indicată, excluzând ajustarea pentru certificatele de trezorerie denominate în valută), ambele exprimate în moneda națională. Stocurile activelor externe nete medii vor fi convertite în lei, în scopul calculării activelor interne nete medii, la cursurile de schimb medii lunare leu/dolar S.U.A., stabilite în consultări cu personalul Fondului. Stocul mediu al activelor externe nete este definit ca media activelor externe nete zilnice, așa cum sunt definite în Secțiunea II. Limitele vor fi monitorizate pe baza datelor zilnice din conturile BNR, furnizate săptămânal Fondului Monetar Internațional de către BNR. Nivelul activelor interne nete medii la septembrie 2001 a fost de 39.559 miliarde lei.

Plafonul pentru activele interne nete medii ale BNR va fi ajustat în următoarele condiții:

- (1) În sensul reducerii (creșterii) în mod proporțional, pentru fracțiunea din luna în care finanțarea externă brută depășește (se reduce față de) nivelele programate, specificate în Secțiunea II.
- (2) Pentru orice modificare în rezervele minime obligatorii, așa cum se prezintă în Secțiunea IX. Înainte de a efectua orice astfel de modificare, BNR se va consulta cu personalul FMI.
- (3) În sensul creșterii (reducerii), în mod proporțional, cu echivalentul în lei al scăderii (creșterii) stocului de certificate de trezorerie denominate în valută (cumulat de la sfârșitul lunii septembrie 2001).
- (4) În sensul reducerii, în mod proporțional, cu echivalentul în lei al creșterii veniturilor în valută, obținute din privatizări mari (preț de vânzare de peste 10 milioane USD) (cumulat de la sfârșitul lunii decembrie 2001).
- (5) În sensul reducerii, cu scăderea rezervelor efective față de rezervele obligatorii ale fiecărei bănci.

II. Ținte pentru nivelul minim al activelor externe nete ale Băncii Naționale a României

Activele externe nete ale BNR reprezintă diferența dintre activele de rezervă și pasivele externe. Pentru scopurile programului, activele de rezervă sunt definite ca aurul monetar, disponibilitățile de DST, orice poziție de rezervă la FMI și disponibilitățile de valută ale BNR în monede convertibile. Din rezervele brute, se exclud activele pe termen lung, redepozitele BNR la băncile comerciale, orice active în monede neconvertibile, activele de rezervă grevate, activele de rezervă depuse drept colateral pentru creditele externe, active de rezervă angajate prin contracte forward, și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar va fi evaluat la prețul contabil de 280,4 dolari SUA pe uncie, iar disponibilitățile DST la 1,355109 dolari

SUA pe DST. Stocurile de active externe nete sunt măsurate în ultima zi lucrătoare a lunii respective.

Pentru scopurile programului, pasivele externe sunt definite ca împrumut, depozit, operațiuni de swap (inclusiv orice cantitate din aurul BNR folosit drept garanție), și pasive forward ale BNR în monede convertibile, inclusiv depozitele în valută la BNR, ale băncilor comerciale rezidente; cumpărări de la FMI; împrumuturi de pe piețele internaționale de capital; creditele “punte” de la BRI, bănci străine, guverne străine sau alte instituții financiare, indiferent de scadența lor.

Toate activele și pasivele denominate în valute convertibile, altele decât dolarul SUA, vor fi convertite la cursurile de schimb corespunzătoare față de dolarul SUA din 31 decembrie 1999. Toate modificările cu privire la definirea sau evaluarea activelor sau pasivelor, precum și detaliile despre operațiunile privind vânzări, cumpărări sau operațiuni swap cu aur vor fi de asemenea comunicate experților FMI.

Activele externe nete ale BNR vor fi ajustate:

(i) în sensul creșterii/scăderii cu 100 procente din depășirea/reducerea finanțării externe brute¹ față de nivelele programate (pe bază cumulată începând cu sfârșitul lunii septembrie 2001).

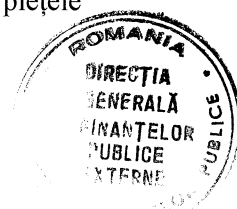
Decembrie 2001:	248 milioane dolari SUA
Martie 2002:	248 milioane dolari SUA
Iunie 2002:	953 milioane dolari SUA
Septembrie 2002:	953 milioane dolari SUA
Decembrie 2002:	953 milioane dolari SUA

(ii) prin modificarea în stocul certificatelor de trezorerie ale Ministerului Finanțelor Publice, denominate în valută, inclusiv cele emise pentru restructurare bancară (pe bază cumulată de la sfârșitul lunii septembrie 2001). Stocul rămas la 30 septembrie 2001 a fost de 423,7 milioane USD, evaluat la cursurile de schimb ale programului.

(iii) în sensul creșterii, cu suma veniturilor în valută obținute din privatizări mari (preț de vânzare peste 10 milioane USD) (cumulat de la sfârșitul lunii decembrie 2001).

Activele externe nete vor fi monitorizate pe bază de date operaționale zilnice, până la sfârșitul lunii martie 2002, după care se vor utiliza date din situația monetară. Datele zilnice vor fi încă utilizate pentru a calcula media activelor externe nete. Toate datele sunt furnizate de către BNR. La 30 septembrie 2001, activele externe nete au fost 3.311 milioane USD.

¹ Finanțarea externă este definită ca intrări din credite acordate guvernului pentru susținerea balanței de plăți, cu o scadență mai mare de un an, de la creditorii multilaterali și bilaterali, precum și resurse cu o scadență mai mare de un an obținute de guvern de pe piețele internaționale de capital. Acestea exclud utilizarea resurselor FMI.

III. Plafoane pentru deficitul cumulat al bugetului general consolidat

Bugetul general consolidat include bugetul de stat, bugetele autorităților locale, fondurile de asigurări sociale²; “Fondul special pentru modernizarea drumurilor”, “Fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic”, “Fondul special de reasigurare”, “Autoritatea pentru privatizare” (APAPS), “Fondul pentru dezvoltarea agriculturii românești”, alte fonduri extra-bugetare administrate de către Ministerul Finanțelor Publice sau alte ministere și agenții din afara cadrului bugetar; alte operațiuni extra-bugetare ale ministerelor, finanțate prin împrumuturi externe, și fondurile de contrapartidă create din încasările din împrumuturi externe. Orice alte fonduri noi, create pe perioada derulării programului, în scopul realizării de operațiuni de natură fiscală, așa cum se definește în *Manualul pentru Statistica Finanțelor Publice* al FMI, vor fi încorporate în definiția bugetului general consolidat.

În cadrul programului, deficitul bugetului general consolidat va fi calculat pe baza datelor privind veniturile și cheltuielile, furnizate de Ministerul Finanțelor Publice și, de asemenea, pe baza datelor “înregistrate sub linie”, ceea ce reprezintă suma finanțării externe și interne a bugetului, ca și veniturile din privatizare obținute de toate entitățile bugetului general consolidat, și venituri din recuperarea activelor bancare de către AVAB. Vor fi întreprinse toate eforturile pentru armonizarea calculului deficitului bugetar de “sub” și de “deasupra liniei”. Totuși, dacă aceste eforturi nu se vor concretiza în eliminarea discrepanțelor, pentru scopurile programului, se va utiliza valoarea mai mare a deficitului bugetar.

Pentru scopurile programului, valoarea creditului net al sistemului bancar către bugetul general consolidat este definită ca totalitatea creanțelor sistemului bancar asupra bugetului general consolidat minus valoarea totală a depozitelor bugetului general consolidat deținute în sistemul bancar. Soldul creditului în valută către buget la 31 decembrie 2001 va fi convertit în dolari S.U.A., la cursul de schimb valabil la sfârșitul lunii decembrie 1999 și din dolari S.U.A. în lei, la cursurile de schimb determinate prin consultări cu Fondul. Valoarea creditului în valută nou acordat în 2001 și 2002 va fi evaluată la cursurile valutare specificate prin consultări cu personalul Fondului. Împrumuturile guvernamentale către bănci, la o rată de dobândă mai mică decât rata de referință a BNR, pentru a finanța sub-împrumuturile agenților economici, sunt excluse din depozitele guvernamentale; o listă convenită a conturilor care urmează să fie tratate ca depozite guvernamentale, în scopurile programului, este prezentată în Aide memoire-ul FAD (Departamentul de Afaceri Fiscale) “România: măsurarea deficitului fiscal”, partea a II-a, Anexa 11, din februarie 1994.

În scopurile programului, plafoanele pentru deficitul cumulat trimestrial al bugetului general consolidat în 2002 vor fi ajustate, în sensul reducerii, cu diferența față de țintă a sumelor trimestriale cumulate, obținute din privatizare, la bugetul general consolidat. Încasările din privatizare, exprimate în valută, vor fi convertite în dolari, la cursul valutar din 31 decembrie 1999, iar din dolari în lei, la cursurile valutare specificate prin consultări cu personalul Fondului. Limita minimă prevăzută pentru aceste sume se prezintă astfel:

² Acestea includ Fondul asigurărilor sociale de stat, Fondul de somaj și Fondul asigurărilor sociale de sănătate.

	Limita	Realizat
Sume din privatizare, trimestriale cumulate, la bugetul general consolidat în 2002:	(miliarde lei)	
31 martie 2002 (țintă minimă)	1.000	856,7
30 iunie 2002 (țintă minimă)	2.000	1.901,5
30 septembrie 2002 (țintă minimă)	3.000	
31 decembrie 2002 (țintă minimă)	4.000	

Ca o măsură asiguratorie în vederea încadrării în ținta de deficit de 43.200 miliarde lei în 2002, Ordonanța Guvernului pentru prima rectificare bugetară pe 2002 va include o prevedere potrivit căreia se vor bloca cheltuieli ale fondului special al drumurilor, în sumă de 2 mii miliarde lei. Cheltuielile blocate pot fi eliberate cel mai devreme la 1 noiembrie 2002, cu condiția ca ținta de venituri stabilită pentru sfârșitul lunii septembrie 2002 să fi fost îndeplinită. Ținta de venituri se referă la estimarea veniturilor totale cumulate, convenite între Ministerul Finanțelor Publice și personalul Fondului pentru bugetul general consolidat, pentru primele trei trimestre ale anului 2001 (a se vedea mai jos):

	Ținta de venituri convenite	Realizat
	(miliarde lei)	
Bugetul general consolidat (venituri cumulate totale, inclusiv granturi)		
30 iunie 2002 (realizat)		205.695
31 iulie 2002 (țintă de venituri indicativă)	245.766	
31 august 2002 (țintă de venituri indicativă)	285.914	
30 septembrie 2002 (țintă de venituri angajantă)	328.037	

IV. Plafoane pentru fondul de salarii agregat al întreprinderilor de stat monitorizate și aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe 2003, ale întreprinderilor de stat monitorizate

A. Plafoane pentru fondul de salarii agregat al întreprinderilor de stat monitorizate

Lista celor 82 de întreprinderi de stat, ale caror salarii urmează să fie monitorizate prin Ordonanța de Urgență nr. 79/2001, este menționată în Hotărârea de Guvern 866/2001. Fondul de salarii, pentru acest grup de întreprinderi de stat, a fost ajustat corespunzător reducerii numărului de întreprinderi de la 86 în 2001.

Fondul de salarii va fi ajustat după cum urmează:

- (i) în sensul scăderii, cu suma economiilor datorate "externalizării" (definită ca desprindere a unei unități sau transferul acesteia la o altă entitate) care depășește 400 miliarde lei (1 procent din ținta pe 2001 a fondului de salarii aferent celor 82 de întreprinderi, distribuit proporțional la nivelul celor patru

trimestre ale anului 2002). În fiecare lună, economiile din externalizare vor fi calculate, pentru fiecare companie în parte, ca produs între numărul de salariați, externalizați până la momentul respectiv, și salariul mediu la nivelul companiei.

- (ii) în sensul scăderii, dacă o societate se privatizează, cu fondul de salarii prevăzut în buget, al respectivei companii.
- (iii) în sensul scăderii, dacă o companie este exclusă din listă, ca urmare a faptului că nu a înregistrat pierderi sau arierate trei ani consecutiv, cu fondul de salarii prevăzut în bugetul companiei excluse.

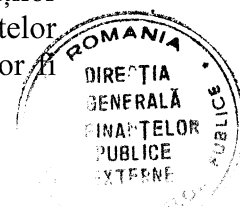
Fondurile de salarii vor fi măsurate lunar pe bază cumulată la nivelul diferitelor sectoare. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale își va asuma responsabilitatea colectării datelor de la diferite ministere (RA și companii naționale) și APAPS (societăți comerciale) și va raporta lunar la FMI nivelul fondurilor de salarii și numărul de salariați pentru fiecare dintre întreprinderile monitorizate (inclusiv cifrele agregate pentru fiecare minister și pentru totalul general). Reducerea de personal rezultată din toate formele de externalizare va fi raportată în coloana de "externalizări" a respectivelor tabele, cu o notă de subsol, dacă este necesar.

B. Aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe 2003, ale întreprinderilor de stat monitorizate

Criteriul de performanță structurală cu privire la aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe 2003 ale întreprinderilor de stat monitorizate (a se vedea paragraful 20 al MSPEF și tabelul 2) se referă la grupul societăților prevăzute în Ordonanța de Urgență nr. 79/2001, care continuă să fie societăți de stat la 15 decembrie 2002.

V. Ținte indicative pentru plafoanele privind arieratele întreprinderilor de stat monitorizate, către bugetul general consolidat

Plafonul se aplică stocului rămas de arierate, aferente grupului celor 82 întreprinderi de stat, care urmează să fie monitorizate conform Ordonanței de Urgență 79/2001 și Hotărârii Guvernului 866/2001. În cadrul ordonanței, arieratele sunt definite ca sume datorate, care au depășit data scadenței, menționată explicit în contracte, sau dacă asemenea dată explicită nu există, 30 de zile după furnizarea serviciilor/produselor. Raportarea arieratelor totale va avea următoarele subcategorii: către bugetul de stat, către bugetul asigurărilor sociale, către bugetele locale, către fondurile speciale și către alți creditori. Arieratele către bugetul general consolidat sunt definite ca suma primelor patru categorii. Sumele reflectând arieratele, exclusiv penalitățile, vor fi raportate separat. Pentru arieratele care au fost reeșalonate/anulate, suma reeșalonată/anulată (inclusiv penalitățile) nu va fi considerată drept reducere de arierate și trebuie să fie raportată. Raportul va include o defalcare a arieratelor pe primii zece creditori pentru fiecare societate. Raportul va include, de asemenea, date despre creanțele fiecăreia dintre companiile monitorizate, așa cum se raportează prin Ordonanța de Urgență 79/2001. Pentru modificările intervenite în lista societăților monitorizate, țintele vor fi ajustate în sensul scăderii/creșterii, cu suma arieratelor societăților eliminate/adaugate din/în listă. Informațiile necesare monitorizării vor fi

furnizate lunar de Ministerul Finanțelor Publice către FMI. Stocul arieratelor la sfârșitul lunii decembrie 2000 a fost de 47,2 mii miliarde lei.

VI. Limite minime privind ratele de încășări agregate cumulate pentru Distrigaz Sud, Distrigaz Nord și Termoelectrica

Se vor stabili limite minime pentru ratele de încășări cumulate ale următoarelor companii: rata combinată (criteriu de performanță) pentru Distrigaz Nord și Distrigaz Sud (ținte indicative pentru ratele de încășare ale fiecărei companii în parte); rata combinată pentru încășările Termoelectrica (inclusiv unitățile de producție transferate la autoritățile locale) (criteriu de performanță), atât pentru energie termică, cât și pentru energie electrică (ținte indicative pentru ratele de încășare separate); rata de încășare pentru Electrica (ținta indicativă) și rata de încășări agregată pentru unitățile de producție ale societății Termoelectrica, ce au fost transferate la autoritățile locale (ținta indicativă). Limitele minime și rezultatele efective de la sfârșitul lunilor septembrie, decembrie 2001 și martie 2002 sunt măsurate utilizând ratele de încășări cumulate, definite ca raport între încășări și valorile facturate, măsurate de la începutul anului, până la data specificată. Pentru datele test rămase, limitele pentru ratele de încășări sunt definite după cum urmează:

(i) Termoelectrica și unitățile de la autoritățile locale (sector termic), Distrigaz Nord și Sud: Facturile pentru energia termică și gaze naturale sunt luate în considerare în calcul, devansat cu o lună. Definiția ratei de încășare mobile pe 12 luni $c(m)$ pentru luna $m=1,2,...12$:

$$c(m) = \frac{\text{suma (încasări pentru energia termică (m): încășări pentru energia termică (m-12))}}{\text{suma (valori facturate pentru energia termică (m-1): valori facturate pentru energia termică (m-13))}}$$

(ii) Termoelectrica și unitățile de la autoritățile locale (sectorul de energie electrică); Electrica: Definiția ratei de încășare mobile pe 12 luni $c(m)$ pentru luna $m=1,2,...12$:

$$c(m) = \frac{\text{suma (încasări pentru energia electrică (m): încășări pentru energia electrică (m-12))}}{\text{suma (valori facturate pentru energia electrică (m): valori facturate pentru energia electrică (m-12))}}$$

Utilizând aceste definiții, rata de încășare a societății Termoelectrica la sfârșitul lunii decembrie 2001 a fost 85,5 și a celor două companii distribuitoare de gaze naturale, 85,5.

Datele pentru aceste companii vor fi colectate de Ministerul Industriei și Resurselor și raportate lunar la FMI. Ministerul Industriei și Resurselor va include în acest raport și datele cu privire la valorile facturate și încășate, înregistrate de Distrigaz Nord, Distrigaz Sud, Electrica și Termoelectrica, precum și informații cu privire la posibilele deconectări și reconectări pentru următoarele companii: a) industriale; b) termice locale.

a) SC Siderurgica, COS Târgoviște, Minvest SM-Roșia Poieni, Moldomin, Minvest-SM, Balan, Snif, SC Industria Sârmei, Gavazzi Steel, Minvest-SM Baia de Arieș, SC

Turnu, CUG Cluj, SC Apaterm Galați, SC Tractorul UTB, SC Chimcomplex, Minvest- SM Brad, Apa Nova (RGAB), Minvest -SM Coranda Certej, Minvest -SM Poiana Ruscă Teliuc, Siderca, SC Electrocarbon, Nitramonia, Viromet, Amonil, Oltchim, Sere Codlea, US Govora, Republica, Zahăr Bod, Stirom București, Danubiana, Gerom Buzau, Colorom Codlea, Roman Brasov, Metrom Brașov, Carfil Brașov, Stiaz Azuga, Faur București, UPSOM SA Ocna Mureș, Bicapa SA Târnăveni, SC Ind.Sârmei C.Turzii, SC Stipo SA Dorohoi, Ampellum SA Zlatna, SC Cugir SA, SC Melana Săvinești, Letea Bacau, Rafo SA Onești, SC Fortus SA Iași, Ambro SA Suceava, Stratusmob SA Blaj, SC Sticla Turda, Iris SA Cluj, Metalurgica Aiud.

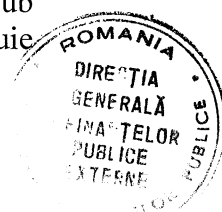
b) Radet București, Radet Constanța, Apaterm Galați, RA Termoficare Craiova, SC Apaterm, SA Deva, Termica SA Târgoviște, Termoficare Petroșani, Dalkia Ploiești, SC Termoficare Petroșani, SC Universal Lupeni, Aptercol Brăila, SC Citadin Aninoasa, RA Termoficare Cluj, SC Aqua Calor P. Neamț, RA Energomur Tg Mureș, SC Energ. Termica Sibiu, Termoloc Populație Bacău, RA Goscom Roman, Proditerm Bistrița, Rail Hunedoara, Comunala RA Satu Mare, Termica SA Botoșani, Radet București, Enet Focșani, Cet Brăila, Cet Govora, RA Termo Craiova, Ram Buzău, RA Termo Brașov, Aquaterm Tg. Jiu, Aquaterm 98 Pitești.

VII. Plafoane pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci la bugetul general consolidat și emiterea de garanții guvernamentale interne pentru creditele bancare acordate întreprinderilor

Plafoanele se aplică stocului cumulat de la sfârșitul lunii septembrie 2001 al datoriei interne nou garantată sau preluată la bugetul general consolidat. Pentru scopurile programului, preluarea datoriilor întreprinderilor către bănci la bugetul general consolidat este considerată echivalentă cu emiterea de garanții pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci. Această limită include orice împrumut a cărui dobândă este plătită sau garantată de guvern, chiar dacă rambursarea împrumutului nu este garantată. Bugetul general consolidat este definit în Secțiunea III a acestei anexe. Criteriul se aplică și la folosirea resurselor APAPS pentru recapitalizarea întreprinderilor sau ca și colateral pentru împrumuturi bancare. Împrumuturile în valută vor fi convertite la cursuri de schimb contabile, convenite prin consultări cu personalul Fondului.

Aceste limite exclud:

- contractarea sau garantarea datoriei externe, pentru care au fost stabilite limite separate în Secțiunea VIII a acestei anexe;
- datoria transferată în procesul de restructurare bancară, privatizare sau lichidare a întreprinderilor de stat;
- preluarea unei datorii ca rezultat al activării unei garanții sau depozit colateral
- garanțiile interne pentru creditele destinate achiziționării de combustibil din import pentru cele 16 unități producătoare de energie termică, ce au fost transferate de la Termoelectrica la autoritățile locale, în măsura în care valoarea aferentă garanțiilor externe nebugetare, emise în acest scop (a se vedea Secțiunea VIII) se situează sub 120 milioane USD (suma garanțiilor externe și interne emise în acest scop nu trebuie să depășească 120 milioane USD).

Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar de Ministerul Finanțelor Publice către FMI. Stocul garanțiilor și datoriei preluate, după cum a fost prezentat în această secțiune, a fost de 469 miliarde lei, la sfârșitul lunii septembrie 2001.

VIII. Plafoanele privind contractarea sau garantarea datoriei externe

Plafoanele se aplică stocului cumulat pentru fiecare an al datoriei externe nou contractată sau garantată de bugetul general consolidat. Bugetul general consolidat este definit în Secțiunea III a prezentei anexe. Acest criteriu de performanță se aplică nu numai datoriei, așa cum este definită la punctul nr. 9 din Liniile Directoare ale FMI privind Criteriile de Performanță referitoare la datoria externă, adoptate la 24 august 2000 (Decizia Consiliului Directorilor Executivi no. 12274-(00/85)), ci și angajamentelor contractate sau garantate, pentru care nu a fost primită valoarea. Plafoanele se aplică, de asemenea, oricărei preluări de împrumuturi la stocul datoriei, care nu au fost contractate sau garantate anterior de bugetul general consolidat. Sunt excluse din plafoane datoriile către FMI și împrumuturile "punte" de la BRI, bănci străine, guverne străine, sau orice alte instituții financiare. Datoria, în limitele plafoanelor, va fi denominată în dolari SUA, la cursul de schimb valabil la data la care contractul de împrumut sau garanție devine efectiv. Împrumuturile considerate concesionale sunt, de asemenea, excluse din plafoane. Datoria nebugetară include toate datoriile entităților nebugetare de la creditorii din sectorul privat, garantate de Ministerul Finanțelor Publice. Împrumuturile pentru importurile de combustibili pentru Distrigaz, Termoelectrica și cele 16 unități producătoare de energie electrică, ce au fost transferate de la Termoelectrica la autoritățile locale, sunt incluse în plafoanele generale, dar sunt excluse din plafoanele pentru datoria garantată nebugetară. În ceea ce privește noile împrumuturi contractate pentru a asigura importurile de combustibili în sezonul rece 2002/2003, acestea sunt excluse din plafoanele datoriei garantate nebugetare, până la concurența sumei de 200 milioane USD pentru Termoelectrica, și 120 milioane USD pentru unitățile termice transferate. Creditele destinate importului de combustibil, contractate de Termoelectrica și de unitățile termice transferate, sunt excluse din plafoanele de datorie cu scadențe între 1 și 3 ani.

Împrumuturile concesionale sunt definite ca acele împrumuturi cu element nerambursabil de cel puțin 35 procente din valoarea împrumutului, utilizând rate de discount pentru valute specifice, pe baza ratelor de referință ale dobânzii comerciale (CIRRS) ale OCDE, în vigoare la momentul contractării sau garantării împrumutului.

Plafoanele vor fi monitorizate pe baza datelor furnizate lunar de Ministerul Finanțelor Publice către FMI. Stocul datoriei, la sfârșitul lunii iunie 2001, a fost de 1.194 milioane USD pentru datoria cu scadența mai mare de un an (din care 83 milioane USD a fost nebugetară), 196 milioane USD pentru subplafonul datoriei cu scadența între 1 și 3 ani (fără datoria nebugetară), zero pentru datoria cu scadența mai mică de un an.

Neacumularea de către Guvern a arieratelor la plăți externe va fi un criteriu de performanță monitorizat pe o bază continuă. Pentru scopurile programului, arieratele aferente garanțiilor de stat executate sunt definite ca plăți externe datorate pe o perioadă mai mare de 30 de zile.

IX. Ținte indicative pentru plafoanele privind baza monetară medie

Baza monetară medie este definită ca suma dintre cantitatea medie de monedă aflată în circulație, în afara BNR, și media depozitelor (obligatorii plus rezervele suplimentare) ale băncilor comerciale, la BNR, pentru luna indicată. Depozitele băncilor comerciale exclud rezervele obligatorii și rezervele suplimentare în valută, pentru depozitele în valută. Datele privind baza monetară vor fi monitorizate pe baza indicatorilor zilnici ai BNR care vor fi transmiși săptămânal la FMI de către BNR. Stocul bazei monetare medii la sfârșitul lunii septembrie 2001 a fost de 60.442 miliarde lei.

Plafoanele pentru baza monetară medie vor fi ajustate în următoarele condiții:

(1) Dacă rezervele obligatorii vor crește/descrește de la 25 procente pentru toate rezervele obligatorii păstrate în lei, țințele privind baza monetară vor crește/descrește cu produsul dintre modificarea rezervelor minime obligatorii și a depozitelor programate, pentru care rezervele obligatorii sunt constituite în lei. Nivelul depozitelor programate este 134.285 miliarde lei pentru iunie 2002, 142.014 miliarde lei pentru septembrie 2002 și 171.352 miliarde lei pentru decembrie 2002.

(2) Țintele pentru baza monetară vor fi diminuate cu scăderea rezervelor efective față de rezervele obligatorii ale fiecărei bănci.

X. Ținte indicative pentru plafoanele privind masa monetară

Masa monetară este definită ca fiind pasivele sistemului bancar față de sectorul nebanancar. Masa monetară include depozitele în valută ale rezidenților, dar exclude depozitele statului și ale instituțiilor monetare internaționale și ale altor nerezidenți. Pentru scopurile programului, depozitele care sunt exprimate în valută vor fi convertite în lei, la cursurile de schimb contabile convenite prin consultări cu personalul Fondului.

Datele referitoare la masa monetară vor fi monitorizate utilizând datele lunare privind conturile băncilor și ale sistemului bancar, care vor fi furnizate lunar FMI de către BNR. Stocul masei monetare, la 30 septembrie 2001, la cursurile de schimb ale programului, a fost de 235.363 miliarde lei.

XI. Ținte indicative pentru plafoanele privind expunerea totală a sectorului bancar către întreprinderile de stat

Expunerea totală acoperă toate creditele, acionariile, deținerea de datorie și expunerea extra-bilanțieră ale băncilor rezidente către întreprinderile de stat. De asemenea, datele privind împrumuturile vor fi raportate separat de expunerea totală. Întreprinderile de stat sunt toate regiile autonome și societățile comerciale, al căror acționar majoritar este statul sau APAPS. În scopul monitorizării, datoria în valută va fi convertită în lei la cursurile valutare leu/dolar de la sfârșitul lunii, stabilite prin consultări cu personalul FMI. Creditul în monede convertibile, altele decât dolarul SUA, va fi convertit la cursurile valutare respective față de dolarul SUA, după cum se specifică în Secțiunea II a acestei anexe. Datele referitoare la împrumuturile acordate

de către sectorul bancar întreprinderilor de stat vor fi monitorizate pe baza datelor lunare furnizate de către BNR.

Valoarea expunerii totale, raportată de BNR, va include (pe bază cumulată de la sfârșitul lunii martie 2002):

- (i) expunerea către societățile în care capitalul majoritar a fost transferat sectorului privat. În acest scop, APAPS și ministerele implicate vor furniza lunar la BNR actualizări ale portofoliului lor;
- (ii) orice anulare de datorie sau sume extra-bilanțiere;
- (iii) orice preluare de datorie sau elemente extra-bilanțiere de către Guvern sau alte instituții publice.

În plus, BNR va raporta lunar date cu privire la expunerea totală a sistemului bancar către întreprinderile de stat cu un stoc mai mare de 100 miliarde lei, pentru fiecare întreprindere în parte. Stocul de expunere a sectorului bancar către întreprinderile de stat, la cursurile de schimb ale programului, a fost de 27.052 miliarde lei, la 30 septembrie 2001, din care BCR 13.541 miliarde lei.

Fondul Monetar Internațional
Decizia Consiliului Directorilor Executivi din 28 august 2002¹

1. România a avut consultări cu Fondul, în conformitate cu paragraful 3 (d) al Aranjamentului stand-by pentru România (EBS/01/175, Sup. 3, 11/2/01) și cu al doilea paragraf al scrisorii ministrului finanțelor publice și a guvernatorului Băncii Naționale a României, datată 17 octombrie 2001, în vederea analizei implementării programului
2. Scrisoarea ministrului finanțelor publice și a guvernatorului Băncii Naționale a României, datată 12 august 2002, împreună cu Memorandumul suplimentar de politici economice și financiare atașat ("Memorandumul suplimentar") și cu Memorandumul tehnic de înțelegere ("MTI"), vor fi anexate la Aranjamentul stand-by pentru România, iar scrisoarea datată 17 octombrie 2001, împreună cu documentele atașate, vor fi considerate ca modificate și completate prin scrisoarea datată 12 august 2002, cu documentele sale anexate.
3. Corespunzător, următoarele modificări vor fi făcute în textul Aranjamentului stand-by pentru România:
 - (a) Partea rămasă din paragraful 2(a), de după "15 mai 2002", va fi înlocuită cu "echivalentul a 134,666 DST până la 15 noiembrie 2002, echivalentul a 189,777 DST până la 15 februarie 2003, iar echivalentul a 244,888 DST până la 15 aprilie 2003";
 - (b) Criteriile de performanță cantitativă, la care se face referire în paragrafele 3(a)(i) până la 3(a)(x), pentru 30 septembrie 2002 și 31 decembrie 2002, vor fi cele menționate în Tabelul 1 al Memorandumului suplimentar și în MTI atașat la scrisoarea datată 12 august 2002;
 - (c) Criteriul de performanță stabilit în paragraful 3(b)(iii) va fi înlocuit cu următoarele:

"(iii) după 28 februarie 2003, dacă România nu a finalizat vânzarea BCR către un investitor strategic (semnarea contractului), după cum se precizează în Tabelul 2 și paragraful 28 al Memorandumului suplimentar; sau";
 - (d) următoarele vor fi adăugate după paragraful 3(b)(iv):

"(v) după datele specificate în Tabelul 3 al Memorandumului suplimentar, dacă România nu a majorat prețurile la energie electrică pentru consumatorul final, prețurile de producător la energie electrică pentru Termoelectrica și prețurile unificate la gaze naturale pentru consumatorul final, așa cum este prevăzut în Tabelul 3; sau

¹ traducere

(vi) după 31 decembrie 2002, dacă România nu a aprobat bugetele de venituri și cheltuieli pentru anul 2003, ale companiilor de stat monitorizate, în concordanță cu Hotărârea Guvernului privind plafoanele trimestriale pentru fondurile de salarii și numărul de personal, așa cum este prevăzut în Tabelul 2 și paragraful 20 al Memorandumului suplimentar”; și

(e) formularea “14 august 2002” din paragraful 3(d) va fi eliminată.

4. Fondul decide că:

- (a) prima și a doua analiză la care se face referire în paragraful 3(d) al Aranjamentului stand-by cu România sunt finalizate; și
- (b) România poate face cumpărări în baza aranjamentului, în ciuda nerespectării criteriilor de performanță cantitative, de la sfârșitul lunii martie 2002, cu privire la plafonul fondului de salarii agregat al companiilor de stat monitorizate, limita minimă privind ratele de colectare agregate pentru Distrigaz Sud și Distrigaz Nord și limita minimă privind ratele de colectare cumulate pentru Termoelectrica, specificate în paragrafele 3(a)(iv) și, respectiv, până la 3(a)(vi) ale aranjamentului, și în ciuda nerespectării criteriului de performanță structurală, de la sfârșitul lunii decembrie 2001, cu privire la aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale regiilor autonome și ale societăților comerciale de stat, a criteriului de performanță structurală, de la sfârșitul lunii februarie 2002, cu privire la anunțarea unei licitații pentru BCR, și a criteriului de performanță structurală de la 1 martie 2002, cu privire la creșterea prețului la energie electrică pentru consumatorul final, specificate în paragrafele 3(b)(i), 3 (b)(ii) și, respectiv, 3 (b)(iv) ale aranjamentului, cu condiția ca informațiile furnizate de România referitor la rezultatele obținute la aceste criterii și în implementarea măsurilor menționate ca precondiții în paragrafele 10, 11, 17, 18, 22, 23, 26, 27, 28, 32 și în Tabelul 2 al Memorandumului suplimentar atașat scrisorii date 12 august 2002, să fie exacte.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Directia generala a finantelor publice externe

Traducere conform cu originalul

Director General
Stefan Petrescu

[Handwritten signature]